

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság“, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petit sor egyszer . . . 5 kr. Bélyegülj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 1 „ Nyilvtár sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Felhívás előfizetésre.

Április 1-ével új évnegyed kezdődik, mely alkalomból bizalommal forduluuk olvasóinkhoz, hogy lapunkat tovább pártfogolják s előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Az „Aradi Közlöny“ híven betartja programját. Betartja különösen most, midőn az egész ország közönsége hallatja bizalmi szavazatát a kormány liberális egyházpolitikája mellett. Az „Aradi Közlöny“ elvi alapon áll. Ez az alap a tiszta *szabadelvűség*, mely a jelen viszonyok közt *nemzeti érdek*, Magyarország minden fiának felölelése. Az „Aradi Közlöny“ kitartással, lankadás nélkül küzd a nemzeti érdek mellett s kérielhetlen őszinteséggel leplezi le az *álcázott ultramontán és klerikális politikát*, mely elientétbe helyezi magát a közvéleménnyel s elposványosítani szándékozik jezsuita magatartásával és ernyesztő, áldatlan fellépésével a szabadelvűség, a nemzeti érdek dülőre vezető utját.

Az „Aradi Közlöny“ tántoríthatatlanul megy tovább a régi, az egyedül helyes ösvényen. Ismételve kérjük elvtársainkat és lapunk barátait, hogy az „Aradi Közlöny“-t terjeszszék. A szerkesztőség minden lehetőt el fog követni, hogy oly ujságot adjon nap-nap mellett a művelt olvasó közönség kezébe, a mely *izléseinek megfelel, a mely tartalmasságánál, alapos értesüléseinél s rovatainak gazdag voltánál fogva bármely vidéki lappal kiállja a versenyt.*

Az „Aradi Közlöny“ előfizetési ára:

Helyben	Vidéken
<i>házhöz hordva:</i>	<i>szétküldve:</i>
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3.50 frt — kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 30 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr. vidéken 6 kr.

Mutatványssámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal („Aradi Nyomda-Társaság.“)

A szerkesztőség.

Politikai cselszövők.

Budapest, márczius 28.

Képzeltetni, mily megkönnyebbüléssel sóhajtottak fel a kormány tagjai, mikor pénteken a képviselőház ülésezését az elnök a húsvéti nagy ünnepek miatt egy hétre elnapolta. Azok után a rettenetesen hosszú, unalmas szócséplések után, melyeket cselvetések, török felállításai és szenvedélytől izzó személykedések tarkítottak, jól eshetik nekik a nyugalom. Nyugalom? Persze, van is most ideje nyugodni a magyar miniszternek, erre rá ér csak — halála után.

Ime, **W e k e r l e** maga szombaton kissé körülnézván danosi birtokán, ki-gyönyörködni magát az őszi vetés zsen-dülésén, a bárányok iperedésén, vasárnap már vette bóröndjét, miután egy délelőtt pénzügyi miniszteriumát rendbe hagyta volna s utazott Bécsbe. Mit fog ott jelenteni a királynak a politikai helyzetről? Bizonyosan a valót, kendőzetlenül. El fogja mon-

dani, hogy egyházpolitikájának töröket vetnek valamennyi párt egyes töredékei, s hogy e törvetésben a vallási fanatizmus csak nagyon kicsi szerepet játszik, ellenben politikai cselszövők titkos czeljai képezik a rugót. S be is bizonyíthatja, hogy a vallás és hit barátai jogosan, okadatoltan nem is tehetnek kifogást a kormány létalapját képező egyházpolitikai program ellen, bebizonyíthatja pedig azt igen könnyen azon néhány beszéddel, melyet roppant hatással maga **W e k e r l e**, a vezérminiszter tartott, s melyekhez méltán sorakoztak **C s á k y**, **A n d r á s s y T i v a d a r**, **B e r z e v i c z y A l b e r t** s végül a szélsőbal elnökének, **E ö t v ö s K á r o l y**-nak beszédei.

Valamennyi illetékes felszólaláson vörös fonalként vonult keresztül a czélat bebizonyítani, hogy az egyházügyi program vallást vallási hitelvet nem sért. A polgári házasság kötelező formája hozatik be, de az elválasztási indokok a lehető legszigorúbban korlátozva lesznek — tehát az elválasztás nehezebb lesz sokkal, mint most, mikor azt egyszerűen egy áttérés a református, vagy pláne a jó pénzért gözerővel elválasztó unitárius hitre, nevetséges könnyűvé teszi. (Ezeknek a vallásoknak papjai jövedelmük egy részét vesztik ugyan ez esketések számának illetően való megcsökkenése miatt, de az állam kárpótolni fogja őket.) A kath. dogma nem sértetik, mert a katolikusoknak a házasságot kath. pap előtt fölvenni ma sem kényszeríti az állam s jövőre is azt a maga érdekében is kívánatosnak tartja, s hogy ok nélkül más vallásra át ne térjenek, ma is csak az egyház tanítási vonzereje gátolja meg s tényleg oly áttérés csak akkor történik most, ha a házasságnak dogmai akadályai van. A polgári házasságnak behozatala után a katolikus, ha szíve vagy érdekei parancsa szerint a kath. dogma szerint meg nem köthető házasságra akar lépni, persze e házasságot nem áldhatja meg az oltár előtt is, de azért nem kénytelen vallást változtatni; megmarad — habár az egyház által rossznak tartott — katolikusnak, mi nem akadályozza abban, hogy gyermekit ősei hitében nevelje tovább. A kath. egyház most évenként nagyon sok tagot veszít, — pedig éppen a legintelligensebb körökből — házasság miatti áttérés által. Ez a polgári házasság behozatala után teljesen meg fog szünni.

A polgári házasság behozatalának egyenes folyománya az anyakönyvezés államossítása. Az állam érdeke, hogy a könyvezés megbízható legyen, ami most a zsidóknál, szerb s román görögkeleti vallásuaknál annak éppen nem mondható. A zsidó vallás receptziója pedig a jogegyenlőségnek egyszerű folyománya.

Eötvös beszédét nagyon értékesnek

kell tartanunk azért, mert szembe szökően, megczáfolhatatlanul bebizonyította, hogy e reformokra a magyar állameszme kiterjesztése a magyar állam befolyásának a nemmagyar néprétegeknél is erősítése s a magyar nemzet jövőjének érdekében okvetlen szükség van.

Igy állván a dolgok, reméljük a nép felbujtásával foglalkozó politikai cselszövők hiába pazarolják furfangjokat: a magyar népnek be kell látnia — s a várme-gyék nyilatkozatai bizonyítják hogy be is látja — hogy e reformokkal biztos jövője készítették elő, a vallás barátai meggyőződnek, hogy azok által hitelv nem sér-tetik, sőt azok indokai lesznek a hitelet erősebb föllendülésének, a nemmagyar nemzetiségeknek vallás czimén izgatói éppen ez utóbbi okból csak hazugsággal izgatnak a magyar államhatalomnak a család élet fontos mozzanataira való kiterjesztése ellen. De mert tudjuk, hogy csak ez elem szól a vallás czimén izgatásról, majd elbánunk velük, úgy mint azt magyar állameszme ellenségei megérdemlik.

Belföld.

A tisztviselői fizetések emelése.

Szemben több lapban megjelent közleményekkel, az „O. É.“ illetékes oldalról fel van hatalmazva a következők közlésére: Az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában a munkálatok az egyes miniszteriumokban folyamatban vannak. Daczára azonban e munkálatok mielőbbi befejezésére irányuló törekvéseknek, a magasabb illetmények még e hóban kiutalványozhatók nem lesznek, mert ez alkalommal nem pusztán a többletek egyszerű folyósításáról van szó, hanem oly terjedelmes munkálatokról, a melyek sok időt vesznek igénybe. Nevezetesen a törvény értelmében az eddig különböző létszámokban vezetett állások összesített létszámba lévén foglalandók, e létszámokat össze kell állítani, minden alkalmazottnál az eddigi illetmények beszüntetése mellett az új fizetéseket és lakpénzeket folyósítani, erről az illetőket tiszt rendelvények útján értesíteni, az alsóbb rendű tisztviselők részére a törvényben megengedett különféle kedvezmények érvényesítése végett az ehhez szükséges adatokat összegyűjteni stb. stb. E terjedelmes munkálatok annyi fizikai időt vesznek igénybe, hogy a többletek csak a jövő hó első felében lesznek folyósíthatók s az érdekeltek által felvehetők. Oly helyeken, hol a lakbérnegyedek április 1-én kezdődnek, a fentebb jelzett időben — ápril első felében — a lakberek is pótlólag lesznek folyósítva.

Főispánváltás.

A hivatalos lap tegnapi száma a következő legfelsőbb kéziratot teszi közzé:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére: **K a l l a y A l b e r t** Szeged, és Hódmezővásárhely városok főispánját Szabadka városi, továbbá **S á n**

d or Béla Bács-Bodrogvármegye és Zombor város főispánját Baja városi főispáni állásától, ezen ügykörökben teljesített szolgálataik elismerése mellett felmentem, és Vojnits István országgyűlési képviselőt Baja és Szabadka városok főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1893. évi március hó 17-én.

Ferencz József, s. k.

Hieronymi Károly, s. k.

Az 1893. évi IV. törvényczikk.

Arad, március 28.

II.

Az I-ső §. második bekezdése azon kijelentés után, hogy az I., II., III. és IV. fizetési osztályba sorozott állami tisztviselők illetményeinek eddigi mérve a jelen törvény által nem érintetik, utal a törvény kiegészítő részét képező B. kimutatásra, melyben a többi fizetési osztályba sorozott állami tisztviselők fizetésének, valamint lakpénzének fizetési osztályaik szerint megállapított mérve van föltüntetve.

Ezen kimutatás szerint minden egyes fizetési osztályon belül még külön fizetési fokozatok vannak, mely fokozatokon keresztül az 5. §. határozata szerint a tisztviselő fokozatos előléptetés útján halad és pedig azon rangsor alapján, melyet a vele egy létszámba tartozók között elfoglal, vagyis az ugynevezett anciennitás alapján; míg ellenben egyik osztályból a másikba ugyanezen §. rendelete szerint csak kinevezés útján emelkedhetik a tisztviselő, mely kinevezés már nem tisztán az anciennitás, hanem a szolgálati érdemeknek is tekintetbevételével történik.

A fizetések fővárosban úgy mint vidéken az egyes osztályokban s azok fizetési fokozataiban egyenlők lesznek. A fővárosban alkalmazott tisztviselőknek egyenrangú vidéki kollegáikkal szemben való előnyösebb dotációja csupán a magasabb lakpénz nyújtása által történik, amennyiben a vidéki tisztviselő a fővárosi kollega lakáspénzének csak bizonyos százalékát kapja, és pedig ezt sem egytörmán. E részben a vidéki városok három kategóriába oszthatnak: az első kategóriába azon vidéki városok tartoznak, melyek az I-III-ik katonai lakbérosztályzatokba vannak sorozva; a második kategóriába azok, melyek a IV-VI. kat. lakbérosztályzatokba sorozták, a harmadikba végre azok, melyek a VII-X-ik kat. lakbérosztályzatokba vannak sorozva. Az első kategóriába oszított városokban alkalmazott tisztviselők a fővárosi egyenrangú tisztviselő társaik lakpénzének 70 százalékát, a második kategóriabeliek 60, s a harmadikéi 50 százalékát kapják. Kivételt Fiume képez, a melynek kebelében alkalmazott tisztviselők ép úgy mint a magyar korona országain kívül alkalmazottak, ugyanazon lakpénzt kapják, mint a fővárosiak.

Előre bocsájtván, hogy az V. és VI. fizetési osztályban csak két fizetési fokozat van, míg a többiekben három-három, következőkben

adjuk elsőbbit az egyes osztályban megállapított fizetések azok fokozatai szerint, s azután külön, majd a lakpénzeket. Az egyes osztályokban rendszeresített fizetések a következők: V. osztályban I-ső fok 5000 frt, 2-ik fokozat 4000 frt, VI. osztályban 3000 frt, 2500 frt, VII. osztályban 2400 frt, 2200 frt, 2000 frt, VIII. osztályban 1800, 1600, 1400 frt; IX. osztályban 1300, 1200, 1100 frt; X. osztályban 1000, 900, 800 frt; XI. osztályban 700, 600, 500 frt. A lakpénz az egyes osztályonkénti kimutatásában első helyen a fővárosi s utána kategóriák szerint a vidéki városokban megszabott lakpénzek lesznek feltüntetve. Az V. osztályban a fővárosi lakpénz 1000 frt, az első kategóriába tartozó vidéki városokban 700, a másodikba tartozókban 600, a harmadikban 500 frt, a VI. osztályban 800, 560, 480, 400 frt, a VII. osztályban 600, 420, 360, 300 frt, a VIII. osztályban 500, 350, 300, 250 frt, IX. osztályban 400, 280, 240, 200 frt, a X. osztályban 350, 245, 210, 175 frt, a XI. osztályban 300, 210, 180, 150 frt.

Arad tudvalevőleg a vidéki városok második kategóriájába lett beosztva, miután — miért-miért nem? — az V-ik katonai lakbérosztályba tartozik. Ugy a város közönségének, mint egyes befolyásos és illetékes tényezők előterjesztésére a miniszterium készségesen vállalkozott az osztályozási kulcs által városunkon esett sérelmet lehetőleg jóvá tenni. Erre nézve a törvény 3. §-ának utolsó bekezdése nyújt módot és alkalmat, melynek rendelkezése szerint „a kormány felhatalmazhatik, hogy a mennyiben az a helyi viszonyoknál fogva indokoltnak látszik, egyes városokat és községeket a pénzügyminiszter előterjesztésére egyik lakbérosztályból a másikba sorolhasson. Az osztályozásnak tervbe vett ez a megváltoztatása azonban a költségvetés benyújtása alkalmával a törvényhozásnak mindig előzetesen bejelentendő.” A kormány határozott ígérete alapján Arad már a jövő költségeloirányzattal az első osztályba vidéki városok sorába fog fölvetetni, addig is azonban a 2-ik kategóriában marad, és e szerint az V-iktől a XI-ik osztályig következők lesznek az itt alkalmazott tisztviselők lakpénzei: 600, 480, 360, 300, 280, 210 és 180 frt.

A lakbéreken kívül — mint említők — más kivételes helyi kedvezményben az egyrangú tisztviselők nem részesülnek, csupán a bírói status képez e tekintetben kivételt, a mennyiben a 2. §. negyedik bekezdése értelmében „a budapesti és fiúmei első folyamodású kir. bíróságoknál alkalmazott törvényszéki és járásbírók, valamint az ottani ügyészségeknél alkalmazott ügyészek évi 300 frt, végül az ugyanezen helyeken alkalmazott bírósági jegyzők és aljegyzők évi 150 frt működési pótlékot kapnak.” E szerint tehát egy fővárosi törvényszéki bírónak összes illetményei 600 frttal, vagyis körülbelül 30%-al többre rúgnak, mint például egy aradi bíró illetményei. Mindazonáltal a törvény végleges megállapításánál teljesen érvényre emelkedett amaz elv, hogy egyenlő hatáskörű tisztviselők között sem

tályozásukban, sem nyugdíjba számítható javadalmazásukban különbség nem lesz a fővárosban és a vidéken alkalmazottak között, holott ez a megkülönböztetés eddig a tanárok és igazgatókra nézve meg volt, s az eredeti javaslatban ez utóbbiakon kívül a bírákra nézve is tervezve volt.

A 3. §. rendelkezése szerint „az egy személyzeti létszámba tartozó állások fizetési osztályuk különböző fokozatai közt egyenlően osztandók meg. Ha azonban az állások összes száma egyenlően fel nem osztható: akkor a fölös számú állások arányosan a magasabb fizetési fokozatokba sorozandók. Ez alól kivételt képeznek a VIII. fizetési osztályba tartozó bírói és ügyészi, valamint a gymnasium és reáliskolai igazgatói és középiskolai tanárképző gyakorló iskolai tanári állások, melyek ezen osztálynak csak két magasabb fokozatába sorolandók. Eppen így kivételt képeznek a IX. fizetési osztályba tartozó gymnasiumi, reáliskolai, felsőbb leányiskolai, tanító- és tanító-nőképző intézeti tanári állások, melyek ez osztálynak szintén csak két magasabb fokozatába sorolhatók. Hasonlag csak a két felsőbb fokozatába a XI-ik osztálynak sorozhatók az oda tartozó törvényszéki aljegyzői állások, míg az ugyanoda tartozó segédtelevéltartó állások ezen osztálynak csupán legmagasabb fokozatába sorolhatók. Ezen §-nak a lakpénzre vonatkozó egyéb határozományait már ismertettük.

A nagyérdemű törvény ismertetéséről jövő számunkban hozzuk a befejező közleményt.

Miniszttereink Bécsben.

— A polgári anyakönyvek. —

Az „Aradi Közlöny” táviratait megerősítik, részben pedig kiegészítik a következő értesülések, melyeket tegnapi kelte Budapestről vettünk:

Wekerle Sándor miniszterelnök és Hieronymi Károly belügyminiszter vasárnap este Bécsbe érkeztek. Wekerle miniszterelnök tegnap reggel 9 órakor hosszabb ideig értekezett Kautz Gyula bankkormányzóval, azután Tisza Lajos gróf miniszterrel, 11 órakor pedig Kálnoky gróf külügyminiszterhez hajtatott, mivel hosszabb ideig értekezett.

Wekerle miniszterelnököt és Hieronymi belügyminisztert Ő Felsége tegnap délután 2 órakor egyidejűleg egy órai magánkihallgatáson fogadta. A miniszternek Ő Felsége előtt tett jelentései a dolog természeténél fogva nem kepezhetik nyilvános megbeszélés tárgyát, aziránt azonban mégis érdekes lehet, hogy a két miniszternek együttes megjelenése Ő Felsége előtt a Wekerle-kabinet egyházpolitikai programjának csak azon részével állhat összefüggésben, melynek keresztülvitele a bel-

TÁRCZA

— Március 29. —

Az utolsó előadás.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczaja. —

(+) Bezárultak a színház kapui. Ajtai bányánk zsebre vágta a kulcsokat, a direktor pedig a — nyereséget. Kétségtelen dolog, hogy Aradi G. jobban járt, mint Ajtai, de a végeredmény mégis az, hogy a szezonnak vége. A társulat tagjai (mint ahogy a sablonos tudósításokban mondani szokás) szétszóródtak a szélrózsa minden irányába.

Nem óhajtunk a lefolyt szezon erkölcs- vagy anyagi eredményeivel hosszasan állást foglalni, nem pedig azért, mert bizonyos dolgokat kellene megemlíteni. Kétségtelenül szellemeskedjünk hivatalból a társulat minden irányába szétszóródó tagjainak. In-

Somló né, az aranyos. A társulat Somlóné követi férje nyomait. Mindig jókedvű fővárosba, nem szerződik, sőt mindig jókedvű — mihaszna van abból, ha a társulatot megválasztatlan tetszését bírja is — úgy mond rátkozni az aradi társulatra a közönség szírius kritikusaival. Mikor a társulat a közönség egész komolyan a társulatot utóbb fenn voltam nála, — Legyen a társulat nyilatkozott:

nem a közönség meggyőződve róla, hogy én a társulatot játszom, de annak a

két kritikusnak, a kiket nem tudtam meghódítani.

— Csak nem beszél komolyan a társulatom nagyságos asszonyom?

— A lehető legkomolyabban. Hát nem kaptam meghívást, hogy a Népszínházhoz lebiroztassam a vendégjátékokra, mert —

Harag és? !
mében hagyta a színház Hermin könyvekkel szeszorvolta a társulatot a színpadot, mely annyira meggyőződve a sikereinek tanuja, s azt a határozott ajánlatot tette, ha valamikor eléri is azt a polcát, hová ambíciója vonja, akkor is csak Aradra fog visszajönni, ha Bécsbe, a mi tenor-naturbursunk — ide lesz szerződve. Mert hát tudvalevőleg vannak pillanatok az emberi életben...

De hagyjuk ezt. Kézdy Juliska, az aranyos Kézdy Juliska, az országzserte ünnepléskis Blaháné, ki méltó helyét csak a Népszínház deszkáin találhatná, szintén itt hagyja a vértanúk városát, mert a Leszkay-féle szerződést felbontván, a hamburgi operához szerződött, hol első fellépte a „Négy pár cipő” teljesen új dalműben lesz, melynek szövegét itt Aradon készítették.

Ezt az egyet sajnálja csak Margó Zelmá, ki máskülönbben kebelbarátnője fent nevezett csillagunknak. Margó ugyanis csak a bécsi An der Wien színházhoz tudott szer-

ződni, melyhez mi is tiszta szívből gratulálunk neki.

A multkoriban, egy fővárosi hírlapíró lenn volt nálunk, s végignézte a „Sultán” előadását, s este tiszta szívből gratulált Margónak a következő szavakkal:

— Nagysád, mikor hagyja itt a társulatot? Margó erre nagyot nézett, nem akarta elérteni a szolid célzást, s Posztaifalát, máris kebelbarátnőjét kérte fel a mondatka megmagyarázására, ki készséggel eleget is tett neki, sőt a Nagyváradról kapott oszlopok is neki ajándékozta, ami — azt hiszem — a kollégai önzetlenség netovábbja.

Hasonló esat játszódtott le a minap este az öltözőben, hol Kozma István, a legkisebb tenorista brudert ivott riválisával, a leghoszszabb tenoristával, Gergely Jóskaival, mire ez utóbbi jutalomjátéka tiszta jövedelmének felét ajánlotta fel kenyeres pajtásának. Altalában látni való dolog az, hogy nálunk Aradon az önzetlenség, pontosság és — ez a legfontosabb — a józanság volt mindenkor a zsinormérték.

Itt van mindjárt Szepesi Gusztó, most már „acteur du theatre hongroise in Chikago” — a józanság diszlovagja, ki tudvalevőleg nem ivott mást soha (nota bene Nyilas Matyival együtt), mint vizet. Vagy van ember, ki azt meri állítani, hogy Szepesi valaha kérésment haza? Nem mindig — ko-

ügyminisztert illeti és ez az összes születések, házasságkötések és halálozások számára kötelező, általános polgári anyakönyvek behozataláról szóló, kilátásba helyezett törvényjavaslat.

A belügyminiszter ezen terjedelmes törvényjavaslatot legközelebb be is nyújtja a képviselőháznak, úgy, hogy ez még a mostani ülészak bezárása előtt törvényerőre emelkedhetik, a mivel Magyarország összes pártjainak élénken érzett kívánsága fog teljesedése menni. Horvátország azután szintén még ez idén fog alkothatni hasonló törvényt; a zsidóvallás törvényes reczepeciója tekintetében Horvátország évekkal megelőzte Magyarországot.

Wekerle miniszterelnök, a ki délután több órán át értekezett Steinbach pénzügyminiszterrel és Hieronymi belügyminiszterrel, a ki Kálnoky gróf közös külügyminiszterrel értekezett, tovább is Bécsben maradtak.

Fejérváry báró honvédelmi miniszter tegnap Bécsbe érkezett, hogy részt vegyen a közös miniszteri tanácskozásokon.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 768.4 mm., délután 2 órakor 766.1 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 0.8, délután 2 órakor C° + 9.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 3. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: hóhelyek.

Vizjelzés.

1893. évi márczius hó 28-án reggel 8 órakor észlelt hőmérsék. időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás	
			cm-timétr.	
Maros	Branyicska	+ 1°	borult	+ 80
"	Arad	+ 1°	derült	— 81
"	Makó	+ 3°	felhős	+ 116
Tisza	Szeged	—	—	—
3-as Körös	Gyoma	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. márczius 28.

A m. kir. folyamérőkl hivatal.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 29. —

Száraz. — Hőemelkedés.

Kossuth a polgári házasságról

Budapest, márczius 28.

Sepsi-Szent-györgy város tudvalevőleg diszpolgárává választotta Kossuth Lajost. A megválasztásáról szóló oklevelet egy tiz tagból álló küldöttség vitte Turinba Kossuth-

rán reggel lantolt hazafelé? Mikor elbucsuzott a vendéglő ajtajában állva, potyogtak a könyei, s fuldokolva azt hangozta:

— Tiszta szivemből sajnálak benneteket itthagyni, mert bár nincs még készen a vízvezeték, de azért olyan jó víz, mint itt, nem fogok találni sehhol.

Igaza volt.

Viola, az igazán sirt. Ha nem is a várost, de siratta azt az országot, hol növekedett, élt és működött, s csak azt sajnálta, hogy a kritikásokat nem viheti magával, mivel sziveleke egygyé forrott. Nem így Hajdu, ki megrettenve az óperenciástól, elégnék tartotta azt is, ha jövendő családja magyar és nem amerikai honpolgárnak születik.

Tárnoki Gizi, a legkedvesebb naiva, s Arányi Bella egy napon zónáltak el, s gonosz nyelvek azt mondják, hogy elutazás előtt mindkettőjük titokban egy nagy mézeskalács — szivét vásárolt.

Follinuszné és Czirok Róza szerepkört cserélnek, a nálunk divatba jött új rendszerhez képest. Czirok anyaszerepeket fog játszani, de fenn Budapesten, Follinuszné pedig a komikát helyettesíti — szükségből. (Lásd: Pezsgő.)

Góth Sándor — mint értesülünk — legközelebb Pethessel karöltve szenzációs hymenhiert fog közölni a fővárosi lapokban, hogy ne maradjon titek az, aminek napfényre

hoz, ki a deputációt magánál megvendégelte, mely alkalommal Kossuth — Gödry, Révay, Kelemen Lajos és mások felszólalására felelve — részletesen nyilatkozott a magyarországi politikai helyzetről.

Beszédének igen fontos része volt, az, melyben, mint a P. H.-ot értesítik indirekte elítélte az ellenzék egy részének magatartását, sőt bizonyos mérvig nyíltan kárhoztatólag nyilatkozott. A többi közt ezeket mondá:

„Magyarország a kötelező polgári házasság s az ezen felépülő család jog által jövőjének egyik alapját rakja le; így tehát nem jogosult az, hogy ha valaki a kötelező polgári házassággal szemben, ellenzéki szempontból állást foglal. Bármily nézetben van valaki, folytató, a jelenlegi kormány felől, mindenkinek kötelessége Wekerle Sándort és kabinetjét a polgári házasság keresztül vitelében támogatni s köteles volna bárkit (szó szerint ezt mondta: Pityi Palkót is) segíteni abban, hogy az egyházpolitikai program megvalósuljon.“

Wekerléről s különösen ennek pénzügyi képességeiről Kossuth a legnagyobb elismeréssel szolt.

HIREK.

Márczius 29. Szerda. Róm. kath. naptár: Czirill. — Protestáns naptár: Czirill. — Görög-keleti naptár (márczius 17.): Elek. — A nap két 5 óra 46 perczkor, nyugszik 6 óra 25 perczkor.

Külcsej-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Márczius 31. Az aradmegyei községi és körjegyzők közgyűlése.

— A hivatalos lapból. A király Fehér Ipoly pannonhalmi főpátot az orsz. közoktatási tanács elnökévé nevezte ki és vértessaljai Vértessy György uradalmi kormányzó moóri lakosnak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Kitüntetés. Lapunk jól értesült fővárosi levelezője utján már több nappal előbb hoztuk a híret azon kitüntetésnek, mely az »Aradi Közlöny« volt telelős szerkesztőjét, Vársárhelyi Bélát érte. A »Budapesti Közlöny« keddi száma most már hivatalosan közli a kitüntetést. Vársárhelyi Béla úgy is mint az aradi és csanádi vasutaknak igazgatója, ugyis mint az aradi gazdasági egyesület alelnöke, megyénk és városunk közigazgatási felvirágoztatásában, politikai és társadalmi közéletünk fejleményeiben oly kiváló tényező volt, azokban mondhatni vezérszerepet játszott, hogy a Felség elismerése a legszélesebb körökben csakis őszinte mélt-

kell kerülni, s a nagyszerű terv kivitelével Szarvasi Somát, az egyik vidéki nemzeti színház tagját fogják megbizni.

Sziklai Cornél tegnap tartotta bucsuestélyét Sz. Németh Józsefnél, a társulat egyik veterán tagjánál, s ott vacsora közben azt kérdezte tőle:

— Mondd csak lelkem fele, mit is jelent az magyarul: »Sapientia sat.« — Én sehogy sem tudom kitalálni.

— Hát azt angyalom, hogy sapientia s a többi.

Mikor az esetről Vedress Gyula és Gondai László értesültek, elhatározták, hogy közös erővel oda fognak törekedni, hogy az aradi színházat elnyerjék, s annak személyzetét az igényeknek megfelelőleg szervezzék, s abban állapodtak meg, hogy drámai szendének Márkus Ilonát, a jelenlegi társulat legtehetségesebb tagját szerződtesik, kinek ügyes játékaról, s szép organumáról nem egyszer emlékeztek meg dicsérőleg a lapok. Az ifju művésznő debutja a Vasgyáros Clairjében lesz, addig azonban az előre elkészített fehér-selyem ruha — nyugalomba vonul.

A szezon a Próbaházassággal zárult. Az olvasók bizonyára örömmel engedik el róla a — kritikát!

tánylással találkozhatnak. A legfelsőbb kézirat így hangzik:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán: Vársárhelyi Béla aradvármegyei birtokos és törvényhatósági bizottsági tagnak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a harmadik osztályu vas-korona-rendemet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1893. évi márczius hó 17-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Tisza Lajos, s. k.

— A kereskedelmi szakiskolák kongresszusa. A kereskedelmi szakiskolák tegnapi kongresszusán a tanárok helyzetének és fizetésének kérdését tárgyalták. E tekintetben a kongresszus egyhangulag elfogadta Krbe k brassói tanár irdiványát, hogy a keresk. szakiskolák tanárai, tekintettel a szigorított kvalifikációra, ugyanoly fizetést és egyéb kedvezményeket kapjanak, mint a budapesti vagy kassai állami középiskolák tanárai. Ezzel a napirend kimerült és a kongresszus állandó végrehajtó-bizottságot választott, melynek feladata lesz a hozott határozatoknak érvényt szerezni. A végrehajtó-bizottság tagjai közé A br a y Lajost, az a r a d i keresk. akademia igazgatóját is beválasztották.

— Az új pénz. Bécsben — mint már megirtuk — pénteken megjelent már a forgalomban, bár egyelőre kis mennyiségben, az új e z ü s t e g y k o r o n á s, melyből negyedforintosok bevonása után fognak nagyobb összeget kibocsátani. A jövő hónap elején kerülnek forgalomba a b r o n z - é r m e k; a bécsi verde ugyanis már 20 millió egy- és kétfillérest készített, amelyeket az állampénztár április 1-től kezdve fog kiadni akként, hogy mindig megfelelő összegű régi rézpénzt fog visszatartani. A n i k e l p é n z e k is még okvetlenül a tavasz folyamán kerülnek a forgalomba.

— Gratuláció Eötvöshöz. A szegedi ügyvédek E ö t v ö s Károlyhoz kamarai estélyük-ről a következő táviratot küldötték: »A szegedi ügyvédi kar együtt időző tagjai, kartárs ur legutóbbi országgyűlési beszédjének hatása alatt, a beszédről lelkes felköszöntőkben emlékezvén meg, kartárs urat, mint karunk díszét és a szabadelvűség törhetlen bajnokát üdvözlik.« Az üdvözlő táviratot a jelenvolt 26 ügyvéd írta alá.

— Az új tanfelügyelő. Mint egy könyv-matos tudósító jelenti, C s a n á d m e g y e új tanfelügyelőjévé N e m é n y i Imrét, az upesti polgári leányiskola igazgatóját nevezték ki, a ki a tanügyi irodalom terén már eddig is sikerrel munkálkodott.

— Kolozsvár szava. Levelezőnk írja: Kolozsvár város szakkbizottsága tegnap délután Budapestnek és Zemplénmegyének a kormány egyházpolitikai programja tárgyában küldött köriratát tárgyalta és hosszabb vita után 21 szavazattal öt ellen elhatározta, hogy a kormányhoz fölterjesztés intéztessék, melyben az egyházpolitikai reformok szükségét hangoztatják. A reformoknak a kath. autonómia-ra vonatkozó részét a bizottság egyhangulag szükségesnek mondotta ki.

— Jegyzőválasztás Nadabon. A P o p e s c u János elhunytával üresedésbe jött nadabi jegyzői állásra tegnapelőtt ejtették meg a választást, melyen A l b i c s Döme egyhangulag választatott meg.

— Népesedés. Kedvező népmozgalmi adatokat kaptunk az elmúlt hétről. Aradváros területén ugyanis elhalt 19 fi és 10 nő, összesen 29, született 17 fi és 22 nő, összesen 39 egyén. A halálozások évi aránya tehát 32.5, a születéseké 45.8 pro mille volt.

— Aradi találmány. Mint bennünket értesítenek. L e o p o l d Henrik aradi lakos egy hó-eltávolító készüléket talált fel, melynek előnyös volta abban áll, hogy a hóektől eltérően nem kell a vonat elindulása előtt fél órával kiküldeni s így tisztítottatni meg a mozdony utját, hanem bármily magaságú hóban egy idejüleg indul a mozdony s állítólag igen praktikus módon teszi lehetővé az akadály nélküli közlekedést

Az új hó-eltávolító mozgatásához nem szükséges egy lokomotív teljes ereje, hanem aránylag igen csekély erő. A szükséghez képest a sineken kívül, két oldalt 25—30 centiméternyi széles gyalogutat is képes teremteni a találmány, melynek szabadalmazásáért a feltaláló már folyamodott. Érdekesnek tartjuk itt a feltalálónak hozzánk beküldött levelét közzétenni, mely így hangzik:

„Midőn a csatolt cikket b. lapjában való közzétételére betérjésztetem, honfiumi tisztelettel kérem ezen ügyet a sajtónak magasztos misziójánál fogva kegyes pártfogásában részesíteni, annál is inkább, midőn evvel is tanúságot teszünk a külföld előtt, hogy minálunk is virul a hajnai, nálunk is a cultur érdekében érnek tehetségek. Midőn Németországban rajongnak egy szabó ideájáért, nálunk a műveltség és nem a véletlenség hozta létre a szóban lévő találmányt, melyről a dresdnei és müncheni vasuti vezérigazgatóság levelei szerint állítván, hogy ez el nem érhető probléma! Már pedig nálunk, Hentschel és Társa baseli czég által 450 lóerőre épült hőeke, Berlinből vett tudósítás szerint fiasakót érte volna. Kérésem pártfogását remélve, maradtam leghálásabb köszönetem kifejezése mellett honfiumi tisztelettel Leopold Henrik.

— **Uj gazdasági szeszgyár.** Tegnap délután vizsgálta felül Aradváros iparhatósága és építészeti bizottsága a Bettelheim és Weisz-féle gazdasági szeszgyárat. Az ujonnan épült gyár legközelebb megkezdí üzemét.

— **A kolera kísértése.** Gyanus megbetegedés történt tegnap Simeringben, Bécs közelében. Mint onnan telegrafálják, Pecsék Ferencz postakocsis délfelé a felső döblingi postahivatal előtt a kolera tünetei közt összebetegyott. Az önkéntes mentők Nothnagel tanár klinikájára vitték, hol nem sokára, anélkül hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. A bakteriologiai vizsgálatot megindították.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** Czövek Jenő 8-ik honvéd gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy védkötelezettsége teljesítésével a honvédség kötelékéből elbocsátott.

— **Véres halotti tor.** Szenzációs esetről értesíti lapunkat Gyulavarsándi levelezőnk. A községben ugyanis Patkány József cigánykovács atyja halálának évfordulója alkalmából halotti tort csapott, melyen nagy vendégsereg mulatott. Mikor már a felöntött kupiczák töménytelen száma magasra tüzelte a gyászolók lelkesedését, a házigazda és Darócz János között szóváltás támadt, mely csakhamar verekedéssé fajult el. A verekedés Rácz Mihály folytatólagos kezdeményezése folytán általánossá vált, Darócz János halva maradt a csatatéren, Rácz Györgyné és Darócz Jánosné pedig véresrevert fejjel menekültek el a torból. Darócz János halála miatt az aradi törvényszék fog tort ülni, melyre már a csendőrség Patkányt és Rácz Mihályt meg is invitálta.

— **Segélyezzük a gerjenieket.** Gerjen községet a múlt évben tudvalevőleg a Duna árja elpusztította, rettenetes károkat okozván. A gerjeniek most a nagy közönséghez fordulnak segélyért. Lapunk szívesen közvetíti a befolyandó adományokat.

— **Beöthy Aldzsi Szegeden.** Józsu tréfát beszélnek Beöthy Algernon képviselőről, ki legutóbb Szegeden időzött. A t. Ház humoráról ismert tagja a Tisza-vendéglőben ebédelt Földvály b. csendőrezredes társaságában. A pinczér szolgálatra készen hajlong előtte:

— Parancsol lazáni metéltet?

— Lazáni metéltet? Mi a csoda az?

— Leves, kérem alássan.

A pinczér hozza a levest, Beöthy Aldzsi ránéz, széttekint a komoran megszólal:

— Ezt a lazánit nem lehet megenni.

A pinczér ijedten elhordja a „lazánit“ és helyette paradicsom levest ajánl.

— Jó. Hát hozzon azt.

Elhozzák. Beöthy ránéz s méltalankodva szól:

— Ezt a levest sem lehet megenni.

A pinczerek összeröffenek, tanácskoznak s harmadik levesnek hoznak „bulyont tojással.“

Az előbbi jelenet. Beöthy ránéz s kétségbeejtő konzekvenciával ismétli lesújtó itéletét:

— Ezt a levest sem lehet megenni.

A dolog kínos feltűnést kelt. A vendégek figyelmesekké válnak s minden asztalnál gyanakodni kezdének a „Tisza“ leveleire. Kasszani, a vendéglős ijedten rohan elő és igazgatott mosolygás közt ezt a kérdést kockáztatja meg a Beöthy Aldzsi asztalánál:

— Ha meg nem sértem a képviselő urat, szabad tudnom, miért nem lehet megenni a leveleimet?

— Mert nincs hozzá kanál...

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter Rónay Jenő főispánnak a torontáli helyi érdekű vasutak N.-Becskepek-Bégapart állomásától Melencze-Torda-Magyar-Czeruya-Szerb-Czernya-Zsombolya-Osztern-Bánát-Komlós-Nagy-Osz-Nagy-Szerb-Szt.-Miklós-Német-Csanád-Szerb Csanádán át az aradi és csanádi egyesült vasutak Kis-Zombor állomásaig és Zsombolyánál kiágazólag Grabóc-Bogáros-Pészakon át a m. kir. államvasutak Perjámos állomására vezető út közlekedéséről közüti vasntvonásra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **Jön a daru.** Tegnap a küszöbön álló tavasz biztos hírnökeiként nagy csapat daru vonult el Arad felett. Egy-egy ékben mintegy 60 drb röpködött. Az érkező vándorokat sokan nézték.

— **Elgázolt asszonyok.** A duhajkodó kocsi-sok eszeveszett hajkurászásának ismét két áldozata volt tegnap. A Radnai-uton egy mikalakai fuvaros kocsija Hammerschmidt Jánosné ütötte és gázolta el. A másik eset a Tökölly-téren történt, hol Nedeck T. hajtott keresztül Opreszka Paraszka Terézén. A helyszínen sok nép gyűlt össze s el akarták fogni a kocsist, de az úgy a lovai közé vágott, hogy két lovasrendőrnek csak a csálai erdőben sikerült elérni. A két asszony súlyosan sérült. Nedeck Tódort letartóztatták.

— **Megszűnt járványok.** Szentleányfalván a difteritisz és kanyaró megszűnt.

— **Veszélyes látogató járt Apátiban.** Barna Marián házában. Áttal köszöntött be a kellemetlen vendég, hogy egy husággal alaposan eldöngötte a meglepett gazdát. A veszélyes látogatót Morár Tódor személyében már elcsípték a csendőrök.

— **Természeti csoda.** Békés-Csabán a legutóbbi hetipiacz alkalmával — mint levelezőnk jelenti — egy óriási, szinte a hihetlenséggel határos nagy, fél kiló súlyú tyuktojás keltett óriási feltűnést. A tojás billemuth-féle fajtól származik. Feltűrést, benne még más két tojást találtak, melyek szintén nagyobbak, mint a közönséges tyuktojások. A nép ezt a csodás tojást Goliáth-tojásnak keresztelte.

— **Párbaj két halottal.** Brüsszelből jelentik: Rendkívül tragikus végű párbaj tartja izgatottságban a várost. Két katonatiszt súlyosabb természetű becsületbeli ügyében a segédek pisztolypárbajban állapodtak meg. A felek a szokásos asszisztenciával kivonultak a megállapított helyre és az adott jeire egyszerre felemelték fegyverüket. Mindakét pisztoly egyszerre dördült el s a következő pillanatban mindakét ellenfél arccal bukott a földre. Mindakét golyó talált. Alig telt bele egy pár perc és mindakét párbajozó meghalt.

— **Thorwaldsen mesterműve.** A hirneves Thorwaldsen dán szobrász egyik legremekesebb alkotása, Ponjatoski tábornok lovassági szobra ismeretlen helyre jutott. Sokáig keresték ezt a műremeket, de hiába. Most végre Potovcsev, a pétervári archeologiai társaság tagja, az orosz-szláv szakosztálynak azt adja tudtára, hogy a művészi kivitelű szobor most a Paskievics-Oricsanski grófnak Homelban levő palotáját ékesíti Minks orosz tartományban.

— **Oroszországból kiutasított magyar zsidók.** Az oroszországi zsidóüldözés egyik martirja Auslander Adolf szegedi illetőségű fogorvos is, a ki évekkal ezelőtt telepedett volt meg Péterváron s nemrégén az a csapás érte, hogy onnan családjával együtt kiutasították. Auslandernek nem volt mit tennie, visszajött elhagyott hazájába, tegnap érkezett meg Szegedre.

— **Öngyilkosság a tükör előtt.** A kolozsvári Biarini-féle szállodában tegnap szenzációs ön-

gyilkosság történt. Kiss Ernőné, egy idegen urnő, aki csak rövid idő óta lakott a szállodában, ma a tükör szegére felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Irást nem hagyott hátra, amelyből öngyilkossága okára következtethetnének.

— **Kékvérű hamisjátékosok.** Antwerpenben e hó 19-én két magasrangú csalót tartóztattak le, akik egy berlini játékperben nagy szerepet játszanak. A letartóztatottak a báró Billing családból származó testvérek, akik már hosszabb idő óta bujdosnak álnév alatt Antwerpenben. Mielőtt a két csalót a berlini törvényszéknek kiadná, Antwerpenben fogják őket törvény elé állítani hamis név használata miatt. Ez a vétség belga törvények szerint súlyos büntetés alá esik.

— **Meggyilkolt iparszövetkezeti igazgató.** Szegeden a Tiszából egy holttestet fogtak tegnap ki, melyben nagyállói Kállay Lajos zentai termény- és iparszövetkezeti vezérigazgatót ismerték fel, a ki napokkal ezelőtt eltűnt Zentáról. A holttest fején súlyos sérülés van, a miből méltán következtetik azt, hogy Kállay nem véletlen szerencsétlenség folytán, hanem büntény által mult ki s azután gyilkosai a folyóba dobták a holttestét. A gyanus haláleset előzményeinek s bekövetkezésének a kiderítése végett a hatóságok szigorú nyomozást indítottak.

— **Földrengések.** Zavar, pozsonymegyei községben e hó 24-én, pénteken délután 6 óra 38 perczkor három másodpercig tartó északnyugati irányú földrengés volt. A három földalatti lökés elég erős volt, ugyannyira, hogy a lámpák még perczekekkel utána is ide s tova ingottak. Bajt nem okozott a természeti tűnemény. — Pöstyénben ugyan ezen a napon keletről nyugatra huzódó földrengést éretek. Baj ott sem történt.

— **Tulságos istenáldás érte Nagyszombatban.** Racsakó Antal czipészt. Egyszerre három gyermeknek adott életet a felesége, a ki már több ízben ikrekkel lepte meg a szegény férjét. Racsakó a királyhoz folyamodott, vállalná el a három újszülöttnek a keresztapasságát, de mielőtt még választ kapott volna, mind a három kised elköltözött az árnyékvilágból.

— **Pályázatok.** Postamesteri állás Ublján 3 h. a. — A simonyi kir. fővámbivatalnál I. oszt. vámtiszt. állás 2 h. a. — A marosvásárhelyi pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyi szemlési állás 2 h. a. — A kovásznai kir. járásbírósnál segédszolgai állás 4 h. a. — A pestvidéki kir. törvényszéknél szolgasegédi állás 6 hét alatt.

— **Apró hírek.** Ocsődön egy Vértes Sári nevű tizenhét éves leány gyufaoldattal megmérgezte magát s néhány napi szenvedés után meghalt. Tettének gyógyíthatatlan betegség volt az oka. — Lubóczon Hován András favágó a társát, Bendla Andrást egy darab fával agyonütötte. — Ungváron vasárnap a Schwarz Mór-féle butorgyár egy része leégett; a kár körülbelül háromezer forint. — Miskolczon özvegy Baumné ékszerüzletét ismeretlen tettesek tegnapelőtt éjjel kirabolták. A gonosztevők körülbelül ötszáz forint értékű ékszert vittek magukkal. — Rokítócz községben (Zemplénmegye) Gálán Mikola parasztleány egy lakodalmon Vácza Mihályt egy asztallábbal úgy fejbe ütötte, hogy haldokolva vitték a lakására. Gálán azzal védekezett, hogy nem Váczt, hanem Kliszt Quifruszt akarta fejbe ütni, a kire haragudott.

Gyászrovat.

Edelsheim-Gyulay Lipót br. †

— A ravatalon. —

Edelsheim-Gyulay Lipót báró lovassági tábornok halála a főváros minden körében fájdalmas részvétet keltett. A nemzeti kaszinó, a főrendiház és a szabadelvűpárt kitűzték a gyászlobogót, a katonai és polgári előkelőségek pedig tömegesen fejezik ki részvétüket az elhunyt családjánál.

A tábornok most még ott fekszik a halottas ágyon. A ki az erőtől duzzadó hatalmas embert ismerte, alig ismerne rá, a halálban annyira megváltozott. Arca megsoványodott, haja és szakála megöszült a hosszú, kínos betegség alatt. Csak domboru széles homloka s rendkívül nagy feje őrizte meg eredeti jellegét. A balzsamozásról Peikrt dr törzservos gondoskodik. A tetemet lovassági tábornoki ruhába öltöztetik s úgy helyezik kopor-

sóba. A temetkezési vállalatemberei már hozzáfogtak a ravatal felállításához. A ravatal az Andrássy-uti nyaraló első emeleti fogadó termébe jön, melyet gyászpompával ékesítenek fel. A tábornok holttestét bronz-szarkofágba helyezik s ma teszik fel a ravatalra. A ravatal díszítésére a család csupa magyar feliratú családi czimereket rendelt meg. A család először azt tervezte, hogy Zarándra, az elhunyt radmegyei birtokára szállítatja a koporsót, de ma dében abban állapodott meg, hogy a budai katonai temetőben téteti örök nyugalomra s a sir fölé legközelebb mauzoleumot építtet.

A temetés az eddigi megállapodás szerint márczius 29-én, szerdán délután 3 órakor lesz az ág. ev. hitvallás szertartásai szerint. A temetés a lovassági tábornokot megillető katonai díszszel történik, tehát olyan lesz, mint annak idején gróf Andrássy Gyuláé, a ki szintén nyugalmazott lovassági tábornok volt. A hadtestparancsnokság és a térparancsnokság különben még nem tett intézkedéseket s Bécsből legfelsőbb helyről várja az esetleges utasítást külön intézkedések megtételére. A részleteket csak azután állapítják meg. A haláleset alkalmából a főrendiházra és a nemzeti kaszinóra kitűzték a gyászlobogót.

Lengyel György, az aradi róm. katolikus plébánia közbecsülésnek örvendett derék kántorát tegnap temették a közönség nagy részvéte mellett. A koporsót a család és ismerősök koszorú borították. Az öreg ur életében a legkötelességtudóbb emberek közé tartozott, s minden idejét hivatalának szentelte. Hangjának üdeségét a legutóbbi időkig is megtartotta. Ifjú korától kezdve kántori minőségben működött, s csak az aradi plébánia szolgálatában 30 éves multat vallhatott magáénak, melynek jubileumát a mult év októberében ünnepelte. Nyugodjék békében!

Chorin Gusztáv. † Chorin Ferencz dr orsz. képviselőt nagy csapás érte; egyotlen bátyja, Chorin Gusztáv dr, tegnap reggel rövid szenvedés után elhunyt Bécsben. A boldogult, mint ifju végig küzdötte a szabadságharcot és később Aradon, mint keresett ügyvéd a legjobb hírnek örvendett. A hatvanas évek elején Bécsbe költözött. Tiszta jelleme és örökké vidám kedélye itt is sok tisztelőt szerzett számára. 62 évet élt és két árva hagyott hátra.

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi orvos- és gyógyszerészegylet tegnapelőtt este 6 órakor élénk érdeklődés mellett tartotta meg a városházán első szakülését, melyen a végleges megalakulás is megtörtént. Az aradvidéki tanítógylet orvos-pedagógiai szakosztályának támogatást kérő átiratára elhatározottatott, hogy konkrét kérdésekre mindenha szívesen válaszol az egyesület. Ezután Lövinger Miksa dr mutatott be egy tömlős daganatot, mely egy szerencsés operáció eredménye. Majd Issékutz László dr szemorvos tartott szabad értekezést a „Tavaszi köthártya gyulladás” czímen. Végül kórszövetani mikroszkopikus praeparatummok bemutatása után az ülés véget ért.

Táviratok.

A delegációk.

Budapest, márcz. 28. (Saját tud. táv.) A delegációkat május végére vagy június elsejére hívják össze Bécsbe.

Edelsheim temetése.

Budapest, márcz. 28. (Saját tud. táv.) Edelsheim-Gyulai temetésén a királyt Jenő főherczeg fogja képviselni.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Edelsheim holnapi temetésén Fejérvári honvédelmi miniszter fogja vezényelni a katonai kíséretet.

Edelsheim iratai.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Edelsheim iratai Lukácsy aradi ügyvédnél van a k, ki Edelsheim megvitatása folytán egy kötetnyi Emlékíratot szerkesztett ezen iratokból.

Vásárhelyi Béla kitüntetése.

Budapest, márcz. 28. (Saját tud. táv.) V á s á r h e l y i Béla kitüntetését, melyet a hivatalos lap mai száma publikál, a szabadelvű körök örömmel veszik tudomásul. Vásárhelyi nemcsak mint pártember, de különben is mint közéletünk egyik kiváló alakja, bőséggel rászolgált erre a kitüntetésre. Vásárhelyit, aki az utóbbi napokban a fővárosban időzött, számosan a legmelegebb gratulációkban részesítették.

Kitüntetés.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Mint értesülünk, dr L á s z l ó Zsigmond igazságügyminiszteri tanácsost a király a Lipóttrend lovagkeresztjével tüntette ki. A megérdemelt kitüntetés a hivatalos lap közelebről fogja publikálni.

A Parasztbecsület versenytársa.

Budapest, márczius 28. (Saj. tud. táv.) Leoncavallo operája rendkívüli sikerrel ment az operaházban. A közönség viharos tapsal fogadta a bájos kis olasz remekművet.

Zombor és az egyházpolitika.

Zombor, márcz 28. (Saját tud. táv.) Zombor város törvényhatósága nagy többséggel bizalmat szavazott a kormány egyházpolitikájának.

Közös minisztertanács.

Bécs, márczius 28. (Saj. tud. távirata.) A király elnöklete alatt közös minisztertanács volt, melyen jelen voltak W e k e r l e, T a a f f e, F e j é r v á r y, S t e i n b a c h és B a u e r. A két órai tanácskozásban megállapították az összes delegáció elé készülő javaslatokat.

A német állami kölcsön.

Berlin, márczius 28. (Saj. tud. táv.) A birodalmi és állami kölcsönök tervezett kibocsajtását illetőleg a „Nordd. Allg. Zeit.” utal a lapok különböző jelentéseire és azt mondja, hogy véleménye szerint relatív, nem nagyon szétágazó időpontokról van szó.

Német erkölcsök.

Berlin, márcz. 28. (Saját tud. táv.) A Nationalzeitung szerint a porosz miniszteriumok hivatalnokai is megkapták a birodalmi hivatalnokokhoz intézett azon utasítást, hogy oly gyűléseket, a melyekben a kormány ellen intézett személyes élű támadásokról van szó, hagyják oda.

Dowe vértje.

Berlin, márcz. 28. (Saj. tud. távirata.) A „Vossische Zeitung” jelenti, hogy Dowe szabó golyómentes páncezlját sem Caprivinek, sem pedig a porosz vagy más kormányoknak nem ajánlotta fel.

Anarchizmus.

Madrid, márczius 28. (Saját tud. táv.) A kataloniai vidékeken német anarchisták nagy tevékenységet fejtenek ki, hogy a festőgyárak munkásait rábirják a sztrájkra.

A spanyol trónbeszéd.

Madrid, márcz. 28. (Saját tud. távirata.) A minisztertanács a trónbeszéd megállapításával foglalkozott. Sagasta kormányelnök kijelenté, hogy a trónbeszédben nem lesz szó a civillista leszállításáról.

Bombamerénylet.

Páris, márcz. 28. (Saj. tud. távirata.) A rendőrség a Madeleine-Boulevard egyik házában pléhdobozban elhelyezve két pe-tárdát talált; a dobozt, melyet két anarchista helyezett el a házban, a laboratóriumba vitték.

A francia kamara vakációja.

Páris, márcz. 28. (Saját tud. távirata.) A kamarák csütörtökön vagy pénteken napolják el üléseiket; a szünet májusig fog tartani.

Parasztok és csendőrök vérengzése.

Gent, márczius 28. (Saj. tud. távirata.) Mourbeck külvárosban a parasztek és a csendőrök között nagy verekezés támadt, a parasztek közül többen súlyosan megsérültek, egy csendőrön késsel hét szúrást ejtettek. Az összetűzésnek oka az volt, hogy egy katona vonakodott szabadságotlasi jegyét előmutatni.

Négyszeres rablógylkosság.

Armberg, márcz. 28. (Saját tud. táv.) A dittkircheni tanító családjában négyszeres rablógylkosság történt.

Az orosz trónörökös az inségeseknek.

Pétervár, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) A trónörökös a finnlandi inségeseknek 50,000 rubelt ajándékozott ki pénzekből.

Közgazdaság.

— **Gulya-árverés Mezőhegyesen.** A mezőhegyesi állami magyar gulyában a napokban folyt le az évente szokásos árverés. A gulya régi jó hírnevének az idén eladás alá került állatok minősége is nagyon megfelelt, vevő is szép számmal sereglett össze az ország minden részéből, uradalmak tulajdonosai és megbizottjai, valamint egyszerű parasztagazdák és községek küldöttei versenyezve igyekeztek maguknak biztosítani a kínálkozó jó véru tenyészanyagot, úgy, hogy reggeltől késő délutánig folyton élénk volt a vételkedv az árverésen, a melyet az állami lötenyészítő intézetek főnöke, S m i d t József min. tanácsos személyesen vezetett. A nap legkimagaslóbb mozzanata, hogy egy három éves bikát C s e r n o v i t s Pál 1110 frtért vett meg, oly ár, a mi magyar bikaért a legnagyobb ritkaság-számba megy. Szép számú fiatal bika kelt el 6-7 száz forinton, úgy, hogy az eladott háromévesek átlaga 477 frt, a két éves bikaé pedig 395 frt volt. Aránylag még kedvezőbb az eredmény a tehének és üszöknél, a mennyiben a mustra tehének 185 frttal, a hároméves üszök 180 frttal és a kétévesek 162 frttal keltek el átlagban.

— **Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1893. évi márcz. hó 27. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) 50-51 krig. Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm súlyban) 49-50 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgron felüli súlyban) 54-55 krig. Fiatal közép (pkint 251-320 klgr. súlyban) 53,5-54 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 50-52 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 50-51 krig. — Közép (pkint 220-280 klgr. súlyban) 50-51 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő súlyban) 49-50 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli súlyban) 50-51 krig. — Közép (pkint 220-260 klgr. súlyban) 50-51 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő súlyban) 49-50 krig. S e r t é s l é t s z á m: 1893. márcz. hó 23-án volt készlet 127,145 darab 1893. márcz. 24-26 felhajtott: 2875 db. 1893. márcz. 24-26 elszállított 1403 db. 1893. márcz. 27-én maradt készletben 128,075 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Szeszület.

— Márczius 28. —

— Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —
Budapest, március 28. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irány- zat	100 kilogramm frt
B u z a	bánsági	szilárd	7.45—7.85
	tiszavidéki	„	7.60—8.10
	pestvidéki	„	7.55—8.05
	fehérmezei	„	7.55—8.05
	bácskai	„	7.80—8.10
észak-magyarországi	„	„	„
R o z s a	—	csend.	6.20—6.35
Á r p a	takarmány	csend.	4.90—5.20
	égetni való	„	5.25—5.80
Z a b	—	szilárd	6.10—7.30
T e n g e r i	bánsági	szilárd	5.65—5.95
	másnemi	„	4.85—4.75
K á p o s z t a - r e p o z e	—	szilárd	4.40—4.50
K ö l e s	—	szilárd	4.40—4.60
S a v i t r a n a h a t á r d i	tavasza	szilárd	7.49—7.51
	junius 1894	„	7.51—7.53
	ősze	„	7.35—7.37
	május-junius 1894	csend.	4.60—4.62
	szept-október 1893	„	4.74—4.76
Z a b	Budapest sz. tavasza	csend.	—
	Budapest sz. ősze	„	5.61—5.63
K á p o s z t a - r e p o z e	aug.-szeptember 1893	lanyha	12.20—12.25

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1893. március 28.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	115.90
Magyar papírjárdék 5%	100.—
Magyar vasuti kölcsön	122.75
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsátás	120.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar nyeltemény-sorsjegy-kölcsön	154.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.75
Osztrák járadék papírban	98.75
Osztrák járadék ezüstben	98.75
Osztrák járadék aranyban	117.—
1880-iki államsorsjegyek	148.50
Osztrák-magyar bankrészvény	990.—
Magyar hitelbank-részvény	425.—
Osztrák hitelintézet-részvény	358.—
Ezüst	—
Cs. és klr. arany	5.73
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.63
Német birodalmi márka	59.10
London	121.90
20 márkás arany	11.87

REGÉNY-CSARNOK.

Z Á T O N Y O K.

Irta: Perfall Antal br.

— Az „Aradi Közlöny“ számára fordította: —
[48] **Madzsar Gusztáv.**

— Még kevésbé fogod magad beletalálni — kezdé most Betty — ha megtudod, hogy ez az ember nem azért jött, hogy megköszönje, a mit érte tétél, hanem hogy teljesen alap nélkül — e szót élesen hangsúlyozta — a legaljasabb büntényről vádoljon, olyan büntényről, melylyel szemben atyám meggyilkolása, vad szenvedélyben elkövetve, semmivé törpül. — Avval vádol, hogy hagyományát, melyet haldokolva a te kezeidbe tett le, el-sikkasztottad s engem csufosan megcsaltál.

Bernát mozogni érezte a talajt lábai alatt, de azt is tudta, hogy most minden attól függ, nem veszt-e el lélekjelenlétét. Erővel feszítette meg reszkető, engedékeny izmait és a sötétséggel küzdött, mely szeméit elhomályosítani készült.

A vád valósággal dámoni volt, tettének gonoszsága határtalanná vált a Betty szájában és a sötétségből, mely a férjet körül vette, mint fénylő, emésztő nap, melybe bele-nézni nem lehet, emelkedett ki feleségének lelki nagysága, a ki legszentebb érzelmeiben megcsalatlva, lelkében fellázadva, őt meg-utálva, megakarja menteni a világnak, család-jának, gyermekeinek — talán — s ez volt az egyetlen fényugár, mely a sötétségben csi-kázott — önmagának.

— És te megmondtad neki, hogy igazságtalanul cselekszik, hogy a pénzt, melyre atyád vére tapadt, elhoztam, mint becsületes emberhez illik, a haldokló kérésével együtt, hogy bocsáss meg neki, megmondtad, hogyan gondolhat egy ily szegényletes tett lehetőségére, hogy az ily órában adott szót valaki megszegje, hogy e bűnös pénzt megtartsa s vele téged, a kinek tulajdonod, megcsaljon s vele a szivedbe csalja magát. Smidt azt meg-tenni jól meggondolva, mérlegelve, nem a szenvedélyek viharában -- ilyen gaztettet — ezt mind elmondtad neki, ugy-e bár, Betty? — Ezt mondtam, szóról-szóra eltaláltad -- válaszolá Betty reszkető hangon.

Bernát könnyűlést keresett ebben az önel-ítelésben, minden áron fel kellett küzdenie magát ehhez az asszonyhoz, a ki oly magasan állt most fölötte, Ez volt az első kísérlet.

A reszkető fájdalmas hangból, melyekkel Bernát e szavakat mondta, könnyen lehetett keserű bánatmat, és a mélyensértett lelkületet kiolvashatni s ha Henry nem volt volna dolgában bizonyos, könnyen zavarba jöhetett volna, de így ő is azt értette, a mit Betty, a bűnök teljes bevallását s a megsemmisítő önvádat. De ez azért nem volt bűnhődés és érezte ő is, milyen hatást tettek ez összezúzó szavak Bettyre. — Felismerte azt vonagló arcában, megnevészülő szemében. A részvét ébredt fel Bettyben. Henry az imént korán örvendett, Betty nem gyűlölte Bernátot, még mindig szerette és ha Henry a szobát elhagyja, érzékeny jelenet, könyek, zokogás, esküvés fog következni. Ő maga segíti ezt az embert arra, a mire évek óta szomjazott, arra, a mit ez elég gyáva volt meg nem szerezni, s bocsánatot, feledést és nyugalmat s ő, Henry, tovább megy szeretetlenül, egyedül, száműzve a gyilkosság örök bélyegével homlokán.

Mi akadályozza meg abban, hogy mindkettő alarczát erőszakkal lerántsa s vádjával újra előálljon?

Már magát elhatározva, e ozézzattal lépett kihívólag Bernát elé, már ajkaim lebegett a szó, mely egykor az utolsó volt, mi-kor a halál-éje fogta körül: „Bűnrészes.“

Akkor Betty kéro, könyörgő tekintettel lépett közéjük s ez elnémitotta. Kezét nyujtá neki s ő vonakodva fogadta el.

— Köszönöm.

E szó Betty lelke mélyéből jött. Mint a napsugár úgy hatolt be, sebzett gyűlölettel telt szívébe, engesztelve, vigasztalva. Bernát értette e szavakat, látta a pillantásokat, a kezeket, melyek azon örvény felett egyesültek, a melybe ő berohant; sejtette, hogy ez ember keblében élő érzelmek melyikének köszönhet-e a kiméletet. A féltékenység kigyói ismét felébredtek álmaikból és mégis együtt mondta magában Bettyvel e szót: köszönöm, és mind-ent odaadott volna, ha ő is megfoghatta volna a kezét, melyet nagy fájdalmára vég-hetetlen sokáig látott a feleségében nyu-godni.

A borzasztó játéknak vége volt, mind-egyikük undorodott azt tovább folytatni.

— Miután most már tudja, a mit nagyon is értem, hogy tudnia kellett — mondá Bernát felocsudva — tanácslom önnek, hogy gyorsan hagyja el e vidéket. Ha felismerik és fel-fogják ismerni —

— Szükségtelen gondoskodás, Weltz ur, nem hagyom el a vidéket és még sem leszek önnek terhére. Van bátorságom, a milyen sem-miesetre sincs mindenkinek — önnönmagamat feljelenteni.

Ez volt Henry utolsó bosszuja; az a ke-serü, megvető vonás, mely Betty arcán meg-jelent, még élesebbé tett.

— Bocsánat, asszonyom, azért a mit ön-nek vétettem, meg fogok bűnhődni érte.

Betty mégegyszer kezét nyujtá neki.

— Már megbűnhődte.

Mégegyszer megállott Henry Bernát előtt, mintha várna valamit — aztán elsietett. Bernát majd összeroskadt, le kellett ülnie.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Az „Aradi Közlöny“ vidéki levelezőit tiszte-lettel kérjük, hogy sziveskedjenek a vetések állásá-ról, általában a tavaszi gazdasági viszonyokról rövid, de a helyzetről áttekintést nyújtó tudósítást küldeni lapunk számára. Hasonló tudósításokat szivesen vesszünk lapunk vidéken lakó bármely ba-rátjától.

— P. B. (Pankota.) Maga a mese talán hasz-nálható lenne, de a feldolgozás olyan stilusban történt, melyhez a romantikus idők legtluzóbb írói is csak elvétve folyamodtak. Minden harmadik szó rózsza, nefelejts, harmat, lilium, madárka és hajnal. Ma már e szavakat csak akkor használjuk, ha az — időjárásról írunk. — V. P. (M.-Bánhyes.) Megkészt, félretettük. — L. A. (Arad.) Köszö-net a szép dolgozatért. — Sz. P. (Budapest.) Szi-veességét más alkalommal vesszük igénybe. Ter-vünket most a körülmények akadályozzák.

Légtüneti észleletek Aradon.

Hó és nap	L é g n y o m á s milliméterekben		H ő m é r s é k l e t C°	
	legma- gásb	legalan- tabb	legma- gásb	legalan- tabb
Márc. 18	756.6	754.1	6.1	—2.0
19	62.3	57.9	2.5	—5.0
20	67.9	65.2	3.0	—4.1
21	70.4	66.4	3.5	—6.8
22	70.2	68.2	4.0	—3.1
23	69.5	62.7	7.0	—2.3
24	66.9	65.0	7.5	—0.0

Hó és nap	S z é l		Felhőzet	Észrevétel
	iránya	erőss.		
Márc. 18	EN.	6	félborult	—
19	EN.	4	félderült	0.8
20	EN.	6	félderült	—
21	N.	3	félborult	2.3
22	EN.	4	félborult	ny.
23	EN.	5	borult	—
24	N.	4	félderült	—

Pogay Lajos dr.

Idegenek névsora Aradon.

— Március 28. —

Febér Kereszt szálloda: Szécheny János tanár, Ko-lozsvár. Dr. Bejersdorf A. orvos, Bécs.

Három Király szálloda: Tövösi József ügyvéd, Te-mesvár. Szondi Géza lelkész, Szentléány. Strasser Péter-né birtokos, Nagylak.

Arany Kulcs szálloda: Corbu Juon végzett papnö-vendek, Belényes. Lövy Ignác kereskedő, Dombegyháza. Asbóth N. kereskedő, Pankota. Germann János gőzma-lom tulajdonos, M.-Bodzás. Andrey Péter birtokos, Szé-kelytelek.

Vasuti szálloda: Rauman N. kereskedő, Zenta. Buld Emil tisztviselő, Nagykálló. Tauber Lanó fakereskedő, Temesvár.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

**kölcsönöket nyujt
ház és földbirtokra**

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együt-tes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együt-tes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tő-kének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosítottatik.

167 7—10

Az igazgatóság.

* Az ezen rovat alatt közzétettéért nem vállal fele-lősséget a szerk.

1019 | 893. kh. sz.

193. 3-3

Hirdetmény.

A városi t. közgyűlés 543/28893 számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy az érvényben levő tűzrendészeti szabályrendelet 5-ik §-ának a 830/1421892. számú határozatát oly módosítással, hogy Arad külvárosában az arra alkalmas beltelkeken a szalmás gabona elcsépelhető legyen, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium jóvá nem hagyta, ennél fogva a 4512/421 1893. számú határozattal alkotott, és a nagym. m. kir. belügyminiszterium 30111 | 893. sz. a. kelt rendeletével megerősített tűzrendészeti szabályrendelet, melynek 5-ik §-a szerint szalmás gabonának nyomtatás végett a város területére behordása meg nem engedtetik, továbbra is változatlanul érvényben marad erről azon felhívással értesít a gazda közönséget, hogy szalmás gabonájának a külhatáiban elnyomtatására alkalmas helyről jó előre gondoskodják.

Aradon, 1893. márczius 14.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

3294 | 893.

153 3-3

Hirdetmény.

A nagymélt. magy. kir. kereskedelemügyi m. k. miniszter ur megküldötte az 1896-iki ezredéves országos kiállításra vonatkozó közleményeket. E közleményekben „felhívás a közönséghez” a kiállítás általános programja, „Pályázat a kiállítás elhelyezésének legcélszerűbb megoldására, s a történelmi kiállítás céljaira emelendő épületekre” s egyéb foglalatnak. Mindazok, a kik az 1896-iki ezredéves országos kiállítás iránt érdeklődnek, és az arra vonatkozó intézkedésekről és megállapodásokról tudomást szeretni óhajtanak a fönthivatott közleményeknek eddig megjelent, vagy az ezután megjelenendő számaint a városi levéltárban a hivatalos órák alatt megszerezhetik.

Arad, 1893. márczius 11-én.

A városi tanács.

238-1893 gazd. sz.

217 1-3

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező Gizella-utca 4. számú 208 []-ölnyi üres teleknek eladása iránt folyó évi április hó 10-én d. e. 10 órákor árverést tart.

Kikiáltási-ár []-ölenként 1 frt 50 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi márcz. 20-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

1576/93 sz. M. kir. államvasutak üzletv. Aradon

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak petrozsényi osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáz tíz frt évi fizetés és 60 frt azaz hatvan forint lakbér és a szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, — felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873-ik évi II. törvényzikk értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő 35 évet meg nem haladó életkora, ép és egészséges testszervezeten kívül a magyar írás és olvasásban és a számolás elemeiben jártasság, továbbá: a magyar honpolgárság kellően igazolandó s következő cím alatt: „A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon.” legkésőbb 1893. évi április hó 1-ső napjáig terjeszkés be, minthogy az ezen határidőn tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1893. márczius 11.

Kovács

185. 1-3.

üzletvezető.

Odvos község előjárótól.

497 | 1893.

222 1-2

Árverési hirdetmény.

Alólirott Odvos község előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Odvos község tulajdonát képező, I., II., III., V., VI., VII. és VIII-ik számú metczésre kitűnően alkalmas homokkő bányái f. 1893. é. április hó 4-én Odvos község házában d. e. 8 órákor kezdődő nyilvános szóbeli és zárt ajánlat beadhatással egybekötött árverésen az alább felsorolt időtartamra haszonbérbe fognak adatni.

Az I.-ső számú kőbánya 1893. évi április 4-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

A II.-ik számú kőbánya 1893. évi július 31-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

A III.-ik számú kőbánya 1893. évi április 4-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

Az V.-ik számú kőbánya 1893. évi október 10-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

A VI.-ik számú kőbánya 1893. évi október 10-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

A VII.-ik számú kőbánya 1893. évi július 31-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

A VIII.-ik számú kőbánya 1893. évi október 10-től 1896. évi márczius hó 31-ig.

Miről árverezni szándékozik, azon hozzáadással értesítettnek, hdy az árverési feltételek a Berzova körjegyzői irodában, az árverés napjáig bármikor megtekinthetők, s hogy a zárt írásbeli ajánlatok, az árverés megkezdése előtt azon határozott kijelentéssel ellátva, hogy az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, elfogadtnak a megfelelő 10 százalékos bánompénz hozzá csatolása mellett.

Berzova, 1893. márczius hó 23.

Posevitz Géza
jegyző.

Szucs János
bíró.

PSERHOFER J.-féle gyógszertár

BÉCSBEN, I. ker., Singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ez előtt általános labdacok neve alatt:

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Lytizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszorból ajánlatnak és ajáltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint ope-zavarok, májbajok, kólika, vértúlulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenké, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes ur!
Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot k. ldani sziveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes ur!
Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaik között kezembe kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy sommi munkát sem voltam képes többé végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsaik engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt ur!
A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórban, már életét is meguntam, melyről egyébként le is mondtam midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyultam.
Legfőbb tisztelettel
Weinczettel Josefa

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27

Tekintetes ur!
Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azoknál csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogam ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel
Hahn Ignác

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8

T. ur!
Folkéram, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely ensem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógszertárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltettük) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztattak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők va-

A fenti különlegességek kaphatók Török Lószef gyógszerész urnál Budapest, király-utca 12-ik szám: 126 6-12

lődiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. név aláírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanaz aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerincz-egy bántalom, tagzsargatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fűzfájás, fűlszagatás stb. stb. el en. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Erek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útés és mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szorlón kipróbálva. 1 tévely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsüggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy, egy általánosan ismert kitűnő háziszor, szer, hurut rekedtség, göresős köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. Egy üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fűzfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 kr., egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Szintyei előjáróságtól.

281 | 893.

221 1-1

Pályázati hirdetmény.

Mely szerint alólirott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi szülésznői állás, mely 40 frt évi fizetés és minden szülési esetén 1 frtnyi díjjal van egybekötve, **f. évi április hó 11-én délutáni 2 órákor** Szintye községébe tanácsstermében választás utján betöltetni fog.

Miről pályázni óhajtok oly felhívással értesítettek, hogy okleveleiket magokkal hozva a választáson személyesen megjelenni tartoznak.

Kelt Szintye, 1892. márczius 25.

Ardelean János

Talkusán Tódor

jegyző.

bíró,

307 | 893. szám.

224 1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró 4792 | 893. számú végzése által **Éltető Albert** jelentkezős végrehajtatók javára is **Klug és Szidák** aradi czég ellen 662 frt 76 kr. tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 980 frtra becsült gabona és faneműekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon, óvár téren leendő eszközzésére **1893. évi április hó 5-ik napján délutáni 3 órája** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében a legőbbit ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1893. évi márczius hó 22-én.

Ortutay Antal,

kir. bírósági végrehajtó.

582 | 1893.

198. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 960 frt évi fizetéssel és nyugdíj jogosultsággal kapcsolatos fogalmazói állás üresedésbe jöven, azok akik ezen állást elnyerni óhajtnak s az 1893. évi I. t.-cz. 3. §-ban előírt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket a f. é. április hó 11-ig nálam benyújtsák

Arad, 1893. márczius 17.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

„Nincs többé fejfájás!”

D. GÖTZ

Migraine-pora

huszonöt év óta egyoldalú, ideges, rheuma szerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtatott mint több ezerre menő köszönetnyilvánítás bizonyít. Utolsó időben a

MADRIDI UDVAR

és Baross Gábornak 5 excellentiája feltűnő eredményel használta. — 1 doboz ára használati utasítással 2 frt. 1 kis próba-doboz 1 frt. — Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf”-hoz címzett gyógyszer tárában, továbbá Török Józsefnél király-utca 12. Budapest. 100 10=10

Raktár Aradon: Schaffer Adolf és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál.
Postal megrendelések pontosan eszközöltetnek

M. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége

1401 | 893. sz.

63 3-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szerencs állomásán, az 1893. évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi július hó 1-30 napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szerencs állomásán lévő vendéglői üzletére 1401. számhoz” ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához — posta utján térít vévény mellett — nyújtandók be. Bannatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárában Miskolcra az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

Mhizás

és a belső szervek elzsírosodása
nehéz lélegzétvétellel, vérkeringési akadályllyal, szívgyöngöseséggel együtt, különös életrendi szabályok követése nélkül is gyógyítható a

REDUKCIO-LABDACSOK

használatával, rendeli Schindler Barnay dr. cs. tanácsos, fűrdőorvos Marienbadban és készítik a marienbadi „Adler”-hez címzett gyógyszer-tárban. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Egy doboz ára 2 frt. Vidéki megrendelések 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett bérmentve vagy utánvétellel küldetnek.

KAPHATÓ:

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszer-tárban Aradon, 11 6-12 Asztalos Sándor-utca 1. sz.

175 | 1893.

202 3-3

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott községi előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint megye törvényhatóságának 393 | 892. számú határozatával engedélyezett községi iskola felépítésére, mely költségvetésileg 5944 frt 54 krban van megállapítva **f. évi április hó 4-ik napján** Szapáryliget község-házánál árlejtés fog tartatni.

A pályázni szándékozók a feltételeket, építkezési tervezetek és költségvetést az ideig is a jegyzői írodába megtekinthetik. A pályázók kötelesek 10% százalékot készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban óvadékot letenni.

Kelt Szapáryligeten, 1893. évi márcz. 10-én.

Kuze György,
jegyző.Farkas Mátyás,
bíró.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

314 | 1893. p. m.

186 3-3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város utépítési, kezelési és fenntartási alappjáról az 1891. és 1892. évre vonatkozólag szerkesztett, a közigazgatási bizottság által helyesnek talált számadások az 1890. évi I. t.-cz. 28. §-a értelmében 1893. évi márczius hó 20-tól április hó 4-ig terjedő 15 napra, a számvetői hivatalban közszemlére azzal tétetnek ki, hogy azok ellen netán teendő észrevételek, az érintett 15 nap alatt közám írásban benyújthatók.

Arad, 1893. évi márczius hó 13-án.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

A legjobb ekék közzé tartoznak a mi

EGYETEMES EKÉINK

önvezetékkel, 3-7", 4-8" és 6-10" mély szántásra. Ezen egészen vas és aczélból készült ekék bizonyára

a legtartósabbak s ezért a legolcsóbbak, ne hiányozzanak tehát egyetlen gazdaságban sem, mert ezekkel az egyenletes földmunkát legjobban érhető el.

Földek, melyek egyetemes ekékkel munkáltatnak, jobb eredményt szolgáltatnak, mert a mélyebb szántás által a gyomok kikapustíttatnak a talaj pedig teljesen porhanyitva és keverve lesz.

Hogy minden gazda megszerezhesse ezen egyetemes ekéket, azokat

3-7" mély szántásra	} Buda- 31 forintba	
4-8" " " "		pesten 32 " "
6-10" " " "		pesten 33 " " számítva szállítjuk.

Képes árjegyzékkel kívánatra szívesen szolgálunk.

UMBATHI és TÁRSA mezőgazdasági gépgyára
BUDAPEST, Váczi-körut 60. sz.

107 8-15

Bizományi raktár Lészai és Társa uraknál Debreczen.